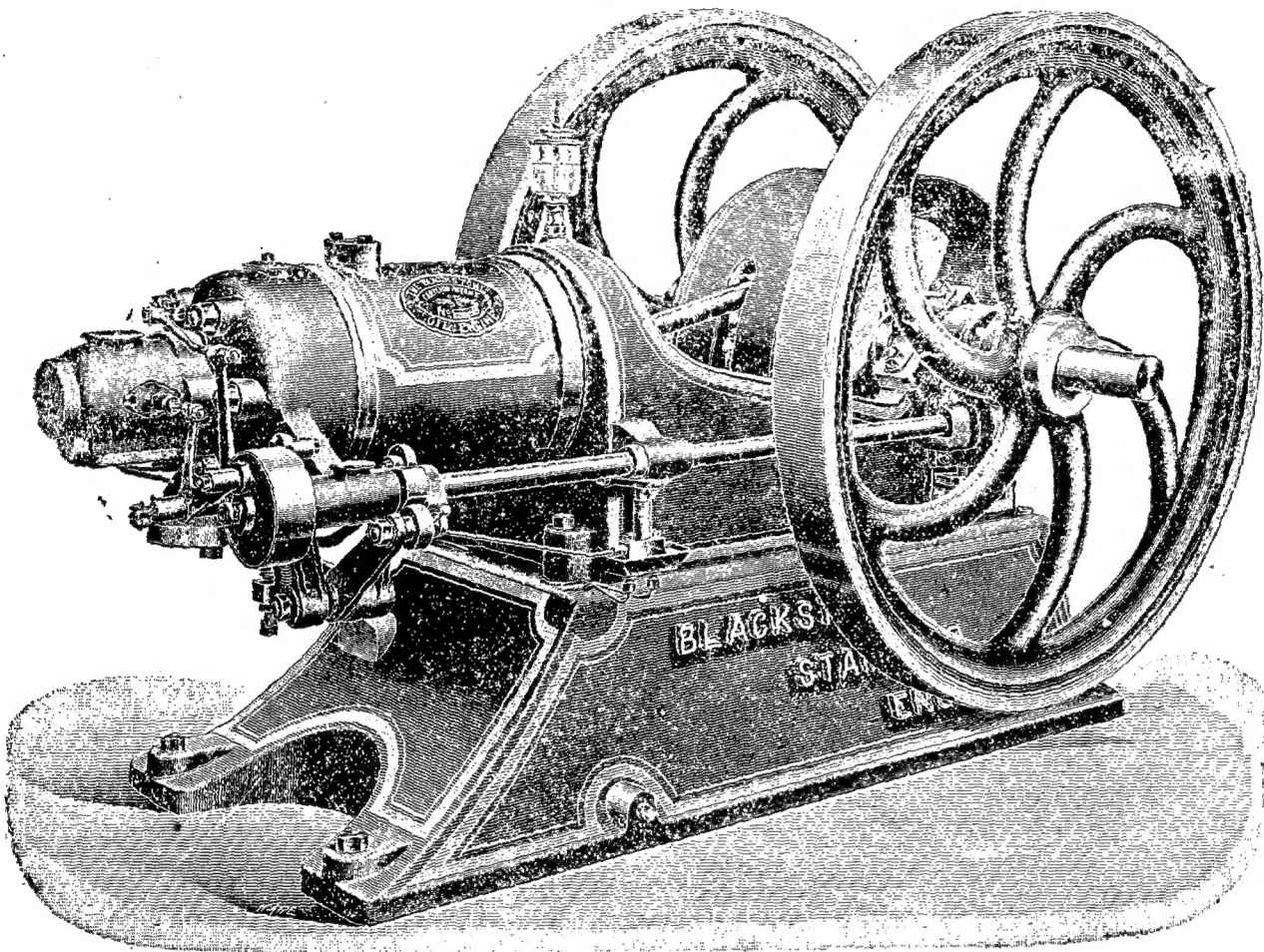

309647

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

NO. 6. చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 18 వ తేది గురువారము NO. 215
సంపుటము. ౬ సి థా థి నా మ స ర వ త్స ర మా ర్గ శి ర మా స బ మ శ ద్వా డ శి ర. సంచిక ౨౧౫

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కీరసనాయిలు, క్రాసు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నువయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజెంట్లు :

మార్షలు సన్స్ & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు క్రొవ్వి తేలికది. ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ నూ అమృతాంజనమును వాడి సంతమాత్రమున నయమును.

మలభ నెం 0-10 0 అణాలు.

మోహినితైలము రు 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
6, తంబుళెట్టి వీధి, మదరాసు.

1 రైతులయిన గోపాలకృష్ణ గోకశాని చిట్టాని
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టు బాక్స్ 212 మదరాసు

మా తేలుమందు అన్ని మందుల కంటే మిక్కిలి చురుకుగా పనిచేయును. వెల 0-8-0.
109, శ్రీనివాసాచార్య, బొంబాయి, పంజాబ్, మద్రాసు.

తామర తైలము
తామర, తీట, గజ్జి, మంచినందు
ప్రతి 1-8 అ. 6. 12-8 రు. 8-12 100-8 రూ. 25.
చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన కైద్యము:—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవుట. 2. పురుగుల జంపు మందుకు వాడవలయును. 3. పురుగు తీరిన పుట్టుకుండే జేయవలయును.
గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, సూక్ష్మము, రసీకాయలు, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా తేలి కేరమంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జంపిర్పడును.
అమృతాంజనము డిపో - బొంబాయి, మద్రాసు.

ఆంధ్రదినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసమునకు	1-8-0

ఆంధ్రవారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	3-0-0
-------------	-------

కారణం ఏమిట అది శ్రీ పరమేశ్వరీని పూజించుట అంతుకడ జరిగితిరవలయును. వెల 0-4-0 ప్రాప్తికి క్షణమునందురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుబాటునంది. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంజావేట్టి వీధి, మదరాసు.

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ వారు

21-12-19 కృష్ణలీల 28-12-19 శ్రీహరి
23-12-19 శ్రీరామ 29-12-19 హరిశ్చంద్ర
24-12-19 చంద్రహాస 30-12-19 సారంగధర
25-12-19 కళ 31-12-19 పాదకా పట్టాభి
26-12-19 లక్ష్మణ 1-1-20 కృష్ణలీల
27-12-19 విజయనగర సామ్రాజ్య వివాహము

ప్రదర్శనం ప్రతిదినం సాయంత్రం 5-80 గంట ప్రారంభము
విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో
ప్రదర్శన మొనరింతురు.

బళ్లారి సరసవికోదిని సభ వారు

ఆర్యవియనువీధిలో నుండు
గోక్షేపాలునందు

ప్రహార

20-12-19 తేది శనివారము

సాయంత్రమున గం 5-30 లకు

కృష్ణలీల

21-12-19 ఆదివారం సాయంత్రమునను

ప్రదర్శింతురు.

టిక్కెట్లు ధరలు, పురుషులు రూ 3, 2, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0

" " స్త్రీలు రూ 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0

బి. మాధవరావు,

జనరల్ మానేజరు.

క్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు

20-12-1919 తేది శనివారం రాత్రి బెజవాడలో

బొబ్బిలి యుద్ధనాటకమును

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

టిక్కెట్ల వివరం:— రు. 2, 1-8-0, రు. 1, అ. 8, అ. 4.

(1813) కె. వట్టాభిరామయ్య, నాగవద్ది.

నమ్మకము

బంగారు, వెండి, రత్నముల

నగలును, ఇతర వస్తువులను

వాటినుంచి వచ్చిన పుచ్చుకొని వైకము ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, వైరాబహు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, పూచీకోడను సుయైన ధన

లకు రాయబడిన విశేషమునుకు వంచనమును. రాయ

బడిన తేనివాటిని అతిక్రమముగా అర్జునమేరకు రాయ

బడిన చేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్జునవిచ్చి నగలు రాయ

బడిన చేసుకొన్న వారికి మామూలుగా తెలుసు. (649-1842)

HEALTH FOR A POSTCARD

suffer from Functional If you Weakness, Exhaustion
and Impotency, take the first step to health by sending
for the Free Descriptive Booklet which describes Dr.
Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its prac
tical application known as the Erectruss. The Erectruss
treatment has cured where other methods had failed
and a perusal of the Booklet will make it clear to you
why Erectruss has superseded all other remedies. Erec
truss has been aptly described as an aid to Nature—the
actual re being effected by an "excessive accumulation
of the blood in the diseased part," the Erectruss being the
means by which the desired accumulation is obtained.
This method is essential "Natural—" that is why it has
performed such miraculous cures. Write for Booklet by
next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala
India.

DR. BIER'S ERECTRUSS

(669)

యుద్ధములో చేరిన
మన చెన్నరాజ్యస్థులు

(నిన్నటి రివనాయి)

సర్కారు కొలువులో కాల్గి ఉన్న ప్రజలు యుద్ధము
లో పనిచేసిన వారికి మొట్టమొదట ఉద్యోగాలు ఇ
వ్వబడిన వదిని కూడా మన దొరతనమువారు అజ్ఞాపించియున్నారు.
యుద్ధములో నుండి తిరిగివచ్చే సిపాయిలకు సాధ్యమయినంత
వట్టుకు సర్కారు ఉద్యోగాలు ఇయ్యదానికయి, 15 రూపా
యిలుగాని అంతకంటె తక్కువ జీతముగాని ఉండే ఉద్యోగ
లకు పనిచేసిన్ని భాజముగా నియమించరాదనిన్ని, అటువం
టి ఉద్యోగాలను యుద్ధములో కొలువుచేసినవచ్చే సిపాయిలకు
మాత్రమే యివ్వబడినన్ని వారు పెద్ద ఉద్యోగస్థులకందరి
కిన్ని అందికూడా ఉన్నారు.

బాగా కొలువు చేసినవారికి ఇత్యుడే బహుమానము
లు:— యుద్ధములో ప్రసిద్ధులుగా కొలువు చేసియున్న మన
జేతపు దండు యుద్ధోగస్థులకు ఇతరులకున్న ఈ నామము
ఇయ్యదానికి మన దొరతనమువారు ఇప్పుడు ఆశించుచు
న్నారు. ఈ నామము అటువంటి దండు ఉద్యోగస్థులకున్న
సిపాయిలకున్న మాత్రమే కాకుండా, యుద్ధకాలములో ఏ
విధముగా నయినా నుండినవని చేసియున్న ఇతరులకున్న
బోయాల దండుకున్న కూడా ఇయ్యబడుతది. యుద్ధములో
బాగా పోట్లాడియున్న సిపాయిలకు సాధ్యమయినంతవట్టుకు
8,500 రూపాయిల విలువగల భూములు ఈ నామముగా ఇత్యు
జరుగును. ఇట్లా ఇచ్చే భూములను ఆ సిపాయిలు తనభాషెట్లు
కొనబడదను అమ్మకొన బడదను తమ స్వాధీనులలో
ఉంచుకొంటే వారు వాటిమీద రెండు రిరాలమట్టుకున్న
సిక్కు కట్టినవక్రర లేకు. అటు తరువాతి కూడా, ఆ సిపాయి
ల వారసులు మన దొరతనము వారసులవల రాజధక్తి గల వా
రయు యుంటే, వారు ఆ భూములమీద రయికు నా పద్ధతి
చొప్పున సర్కారుకు సిక్కు కట్టుకూ వాటిని అతిధినిస్తూ
ఉండవచ్చును. అటువంటి సిపాయిలకు ఇచ్చే భూములకంటె
రెండంతలు ఎక్కువయినవని బాగా పనిచేసియున్న దండు ఉ
ద్యోగస్థులకు ఇయ్యబడుతది. యుద్ధములో చేరి పోట్లాడక
ఇతర పకలకు చేస్తూ ఉండివారికి సిపాయి కిచ్చే భూమి
లో గగము మాత్రమే ఇయ్యబడుతుంది. ఇట్లా అద కిన్ని
ఇయ్యదానికి భూములు లేకపోతే వాటికి బహుముగా రెండు
రికాల మట్టుకున్న పంచములు ఇయ్యబడుతది. ఈ పంచ
యుద్ధము చేసియున్న సిపాయి ఒకడికి నెలకు 5 రూపా
ల చొప్పుననున్న, ఉద్యోగస్థులకు ఒకడికి 10 రూపాయిల
చొప్పుననున్న, యుద్ధము చేయక ఇతరపకలకు చేసివారిలో
ఒక్కొక్కడికి 2 రూపాయిలు తి ఆకాల చొప్పుననున్న ఇ
య్యబడుతుంది. ఇట్లా ఇయ్యడే పంచక కాక వారికి మరే
విధమయిన పంచయినను కూడా మట్టుకూ ఉండవచ్చును.
ఇటువంటి ఈ నామములకు పుచ్చుకోవడానికి లాభములైన వా
రు మన చెన్నరాజ్యములో నుండు 900 మంది ఉంటారు
నొప్పునని. వారికి ఈ నామముగా ఇయ్యడే భూములు ఏయే
జిల్లాలలో ఉన్నవో ఈ కింది జాబితాలో కనబరస్తు
న్నాము:—

Table with 4 columns: జిల్లా, మొత్తము, ఎంతభూమి, దానివల. Rows include నేలము, మధుర, తిరుమకాశి, రంజాపూరు, వికాఖపట్టణము, గోదావరి, నల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణా, కోయంబత్తూరు, బళ్లారి, దక్షిణ కనరా.

యుద్ధములో పనిచేసినవారి గాములు తిరిగి గాని
ఉన్న సిపాయిల పిల్లలకు సర్కారువారి సహాయముగల్గి పెట్ట

బడియున్న ప్రయమెరి నెకందరి బహుమిటిలోను జీతము
పుచ్చుకోకుండా చదువు చెప్పవలసినదనిన్ని, వాటి కావలసి
ఉండే పుస్తకాలన్నిటిని సర్కారు సామ్యుతోనే కొనియి
వలసిందనిన్ని మన దొరతనమువారు అజ్ఞాపించియున్నారు.
ఇదే కాకుండా, యుద్ధములో కాపుచేతులు విరిగిపోయియున్న
సిపాయిలకున్న, యుద్ధములో చచ్చిపోయిన సిపాయిల కుటుం
బములకున్న కూడా మన దొరతనమువారు కొంతసహాయ
మును చేస్తున్నారు. యుద్ధములో పడిపోయిన సిపాయిల
కుటుంబాలకు సహాయము చేయదానికయి ఇండియా గవర్న
మెంటువారు పోగుచేసిన రిలీఫ్ ఫండులోనుండి 8,30,000
రూపాయిలు కచ్చు పెట్టబడుతది. ఇట్లా ప్రతిజిల్లాలోను ఎం
తెంకిసామ్యు కచ్చు పెట్టబడుతుండో ఈ కింది జాబితాలో
కనబరస్తున్నాము

Table with 2 columns: జిల్లా, సామ్యుమొత్తము. Rows include ఆనంతపురము, ఉత్తర ఆగ్రాడు, దక్షిణ ఆగ్రాడు, బళ్లారి, చెంగల్ పట్టు, విత్తూరు, కోయంబత్తూరు, కడప, గంటాపూ, గోదావరి, గుంటూరు, దక్షిణ కనరా, కృష్ణా, కర్నూలు, మద్రాసు, మలబారు, మధుర, నల్లూరు, నీలగిరి, రాయచూరు, నేలము, రంజాపూరు, తిరునెల్వేలి, తిరుమకాశి, వికాఖపట్టణము, తిరువాన్కూరు-కొచ్చిను సుంకాపూరు రెసిడెంట్లు, ప్రైవేటి సుంకాపూరులకు పుచ్చుచేరి కార్యకలాపమునకున్న, ఆంధ్రము రాయచూరు.

జాత్రిగా దిక్కులేనివయిపోయియున్న కుటుంబాలకు
800 రూపాయిలు ఇయ్యబడుతది. కొంచెము ఆధారము కలిగి
యుండే కుటుంబాలకు వారు మరి తీరవారయినా లే 250 రూ
పాయిలున్న, కొంచెముగా పోట్లాపోనుకొనకలిగియుండే కు
టుంబాలకు 200 రూపాయిలున్న ఇయ్యబడుతది. ఇట్లా యు
ద్ధములో పడిపోయినవారి కుటుంబాలకు 8,30,000 రూపాయి
లు పంచిపెట్టబడవలెనుమాత్రమే కాకుండా, యుద్ధములో గొ
ప్పగానులు తిరిగిన ప్రతి సిపాయికిన్ని దండు ఉద్యోగస్థు
లు 200 రూపాయిలకు ఇస్తున్నారు. అటువంటి సిపాయిలకు
గాని వారి కుటుంబములకు గాని వేరే విధముగా వస్తూ ఉన్న
పంచములకాక ఇప్పుడు చెప్పిన బహుమానములకాక పము
గా దొరుకుతున్నది. యుద్ధములో గాములు తిరిగిన మన జేత
పు దండు ఉద్యోగస్థులకున్న యుద్ధములో పడిపోయిన దం
డు ఉద్యోగస్థుల కుటుంబాలకున్న మన జేతపు సిపాయిలకు
న్న వారి కుటుంబాలకున్న మాట్టే బహుమానములకాక ఇం
కా 50 రూపాయిలు పము గా మట్టుతది. ఈ 1919 వ సం
త్యరచంకు డిసెంబరు నెలలో జరుగబోయే సుధి ఉత్సవముల
లో ఇండియా గవర్న మెంటువారి రిలీఫ్ ఫండులోని సామ్యు
తో పము బహుమానముల నన్నిటిని ఇయ్యదానికి మన దొర
తనమువారు ఉద్దేశించి యున్నారు.
చెన్నపట్టణముననున్న "రూపాయిల ఫండు" సంఘము
వారు, యుద్ధమున నమపడినవారల సహాయము ఏర్పడిన
"ఇండియన్ ఇంసెంటుల్ రిలీఫ్ ఫండు" మొదలగు సంఘ
ములకు పంపుటకై, ఇప్పటికిని ధనమును సమకూర్చుచున్నారు.
ఇట్లు సమకూర్చుబడి ధనము యుద్ధమున పనిచేసినవారి కు
టుంబములకును, యుద్ధమున గాములు పొందినవారికిని ఇక
ముందు సహాయము కావలసినమొదల ఉపయోగపడును.

భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణలు

జాయింటు కమిటీ నివేదికలు.

(18-వ తేదీ తరువాత)

క్లాజ్ 8:— జనసంఖ్యను అనుసరించి ప్రాతినిధ్య మంద వలెనని అనేకమంది సాక్షులు మెక్లిన్ వక్కాణించిరి. ఈ విషయమును పట్టుకొంటే కమిషన్ వారు తీర్మానించుటకు వీలుండును. మరియు విషయ మేమనిన ఎన్నికలకు చెద్ర వాడికలు అనగా అభ్యాయముగా వోట్లు పుచ్చుకొనుటకు ఆపుటకై ఒక కఠినపట్టును ప్రధమ ఎన్నికల జనగణననునే అనుసరింపజేయుట ఆలోచనను కమిటీలో రిఫ్రాక్షయవడుచున్నారు.

క్లాజ్ 9:— కానసభలకు అధ్యక్షులు ఎవ రందవలె నో అను విషయమై కమిటీవారు బాగుగ ఆలోచించిరి. గవర్నరు అధ్యక్షులుగా నుండగూడదనియు 4 సంవత్సరముల వరకు గవర్నరు అధ్యక్షులు నియమించుచుండవలె ననియు సలహా ఇచ్చుచున్నారు. పార్లమెంటునందు ఆవధరము గల వారు దొరకిన వారిని నియమించుట లాభకరము. ప్రభుత్వము నుండి ఉపాధ్యక్షులకు కానసభవారే ఎప్పుడొనడుగు. 4 సంవత్సరములు గడచిన పిమ్మట అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షుని, కానసభవారే ఎన్నికొనెదగు. కానసభలయందు చర్య పార్లమెంటు వర్తకుల ప్రకారము జరుగుటకు ఏర్పాటు చేయుట కేయస్కరము.

క్లాజ్ 11:— కొన్ని సెమర్స్ నవ్ జెప్తులకు తప్ప ఇతర రాష్ట్రీయ ఖర్చుల వాటికా రాష్ట్రీయ కానసభయందు చేర్చించవలెను. ప్రజాతత్వబాధకు సంబంధించి ఖర్చులను తగ్గించినప్పుడు మంత్రుల సలహా క్లాజ్ 12 గవర్నరుగారు మరల ఆ విషయమపై చర్యచేయుట కానసభ 10-11 కో రవచ్చును. ప్రభుత్వము త్రాగిన సంబంధించి ఖర్చులను తగ్గించినప్పుడు గవర్నరుగారు ఆ కర్చులు ఎవరికి చెల్లించుట కానసభవారికి అనుమతిని నిరాకరించవచ్చును. గవర్నరు పార్లమెంటువారికి జవాబు చెప్పవలసినవారు కావున వారికి ప్రభుత్వము త్రాగినవిషయములం దిట్టి అధికార మియ్యబడినది.

క్లాజ్ 13:— బిల్లునందు ప్రాయశః గ్రాంతు కమిటీ వద్దలిసి కమిటీవారి అంగీకరింపకు. అధికారసభ్యులు కానసభలందు ప్రజాతత్వమువారికి వ్యతిరేకముగా నుచ్చుకు లిచ్చుచున్నారని భారతీయులు అనును కనపరచుచున్నారు. అట్టి గ్రాంతు కమిటీని ఏర్పాటుచేయుట అధికారుల ఆటంకమును భాయించినవారగుచున్నాము. ప్రభుత్వము త్రాగిన సంబంధించి విషయములకు గవర్నరు ఉత్తర వాదులు కాన వారి కావిషయములకు సంబంధించిన చట్టములను నిర్మించుటకు అధికార ముండవలెను. గవర్నరు ప్రధమమున కానసభల అనుమతిని పొంద ప్రయత్నింపవలెను. ఘనసభలో డిమ్యుషన్ కానసభవారి తీర్మానమును నిరాకరించి ప్రతిర్నించుటకు గవర్నరుకు అధికారముండవలెను. ఇట్లు ప్రతిర్నించినప్పుడు గవర్నరు గవర్నరు జెనరల్ ఇండియా కార్యదర్శుల అనుమతిని పొందవలెను. ఇండియా కార్యదర్శులకు పార్లమెంటు స్టాండింగ్ కమిటీవారు గవర్నరు చేయు చట్టములకు ఆమోదించుమండిన బాగుండునని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అవశ్యమయ్యెను గవర్నరు జెనరల్ ఇట్టి చట్టములను ఆమోదించవలెను.

క్లాజ్ 15:—

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు

“ఈక్లాజును అమలులోబెట్టు విషయమై జాయింటు కమిటీవారు రెండుసూచనలను కావించెను. ఏరాష్ట్రపు సరిహద్దులవైనను మార్పు లేదు, ఆరాష్ట్రపు శాసననిర్మాణసభవారి యభిప్రాయముల గనుగొనకుండ ఎట్టికనికీ బూనగూడదు. అయినను ప్రత్యేకజాతికిగాని ప్రత్యేకభాషకుగాని సంబంధించిన ప్రదేశమునకు, శాసన నిర్మాణసభలో ప్రతినిధులుగ నున్నవారిలో సభిక సంఖ్యాకు లీక్లాజ్ క్రింద ప్రత్యేక రాష్ట్రమునుగాని, ప్రత్యేక రాష్ట్రమునుగాని నిర్మించమని కోరినపుడు, అకోర్స్ ననుసరించి, ప్రభుత్వకార్యదర్శిగా రొకవిచారణసంఘము నేర్పాటు జేయవచ్చును.

అట్టి ప్రత్యేక భాగపు ప్రతినిధులు కొలదిసంఖ్యాకులై, శాసనసభలోని అధిక సంఖ్యాకులు ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణమునకు ప్రతికూలురుగ నున్నను, విచారణ సంఘ నిర్మాణమున కెట్టి యాటంకము కలుగ నేరదు.”

క్లాజ్ 18:— కేంద్రీకభ్యక్త్యునందు కాన్సిల్ ఆఫ్ స్టేట్ వారి సమ్యక్తిని మార్తమే పొంది (సామ్రాజ్య కానసభ వారిని నిరాకరించుచు) గవర్నరు జెనరల్ చట్టములను అమలు నందుచు వద్దలిసి కమిటీవారు అంగీకరింపరు. గవర్నరు మెంటు చట్టములను ఆమోదించుటకు మంత్రులు కాన్సిల్ ఆఫ్ స్టేట్ సభ నోక వారి నిర్మించుట అవసర మని కమిటీవారు తలంపరు. ఈసభ మొదటినుండి ‘రెండవసభ’ నుండవలెను. ఈ సభయందు 60 సభ్యులుండవలెను ననియు 20 సభ్యుల కన్న అధికముగా అధికారులందఱుగూడ దనియు కమిటీవారు సలహా ఇచ్చుచున్నారు. సామ్రాజ్య కానసభ నియోజిత తర్జమువారు కాన్సిల్ ఆఫ్ స్టేట్ సభ ప్రతినిధులను ఎన్నికొనవలెను. ఈవిషయమున ప్రాంతయుజు కమిటీవారి చివరి అభిప్రాయములను కమిటీవారు రంగీకరింపరు. ఈవిషయమై సలహా లియ్యమని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరవలెను.

క్లాజ్ 19:— సామ్రాజ్య కానసభ ప్రతినిధులకు గూడ కేలు. నియోజితవర్గము నియమించుట అవసరమని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ప్రస్తుతము ఇట్టి మాన్యు చేయుటకు వీలులేనియెడల ఈ వద్దలిసి 6 సంవత్సరముల పిమ్మట మార్పుల అవసరమని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈవిషయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ దివాన్లనుండి ప్రతినిధుల వీరి యభిప్రాయములతో కమిటీవారికి పంపించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విషయమై సలహాలు పంపవలెనని కమిటీవారు కోరుచున్నారు.

క్లాజ్ 20:— 4 సంవత్సరములవరకు సామ్రాజ్య కానసభ సభ్యులకు గవర్నరు జెనరల్ గారు నియమించెదరు. కామన్వెల్త్ యందు ఆవధరము గలవారుగా నుండుట అవసరము. ఇతర కానసభాధ్యక్షులకు ముద్దర్శిగా సామ్రాజ్య కానసభాధ్యక్షులు నుండవలెను. అకీకి తినిజీత మియ్యవలెను.

క్లాజ్ 25:— సామ్రాజ్య కానసభ సభవారు బడ్జెటుపై చర్యచేయవలెను. జేకెనరల్ గు, అప్యూ, జీకెములు, తప్ప ఇతరవిషయముల గురించి సభ్యులు చర్యయొనర్చెదరు. అయినను కేంద్రీకభ్యక్త్యునందు ప్రజలకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకు ప్రస్తుతము వీలుకాదు. కావున కానసభాసభ్యుల అసమ్యక్తులను నిరాకరించుటకు గవర్నరు జెనరల్ కు అధికారముండవలెను. ఈఅధికారము నిజమైనది. గవర్నరు జెనరల్ ఇచ్చు వచ్చినవద్దండలియు ఈ అధికారము చేయవచ్చును.

క్లాజ్ 26:— గ్రాంతు కమిటీవద్దలిసి కమిటీవారు నిరాకరించిన విధముననే, ప్రభుత్వము త్రాగినవిషయములను కాన్సిల్ ఆఫ్ స్టేట్ వారు మార్తమే చేర్చించు వద్దలిసికూడ కమిటీవారు నిరాకరించిరి. గవర్నరు జెనరల్ గారు పార్లమెంటుకు ఉత్తర వాదులకుటే స్వతంత్రించి తనిజీయుటకు కానసభాసభ్యుల తీర్మానములను నిరాకరించుటకు సంపూర్ణ అధికార ముండవలెను. ఇట్లు కానసభ తీర్మానములను నిరాకరించుచు ప్రభుత్వమువారు చేయు చట్టముల పార్లమెంటు వారికి కంపడ కలయు ననియు, పార్లమెంటువారు వాటిని ఆమోదించవలె ననియు కమిటీవారు సలహా ఇచ్చుచున్నారు.

క్లాజ్ 28:— గవర్నరు జెనరల్ కార్యనిర్వాహకసభా సభ్యుల సంఖ్య నిర్ణయించగూడదని కమిటీవారు రిఫ్రాక్షయవడుచున్నారు. 11 సంవత్సరములు వర్జిక్ సభ్యులయందు తనిజీన వారు 8 రు అయినను యావధయందు సభ్యులుగా నుండవలెను. ఒకరు శ్వాసకాంత్ర ప్రావీణ్యుడుగా నుండవలెను. మార్గకు భారతీయు లయినను సభ్యులుగా నుండవలెను. వర్జిక్ సభ్యులకు సంబంధించిన మార్గకు సభ్యులు రాను రాను భారతీయులుగానే యుండురు.

క్లాజ్ 29:— పార్లమెంటు ఆండర్ క్రెడిట్ లకు అధికార సభ్యులను కొన్ని డిపార్టుమెంటుల అధికారులుగా నియమించుటకు గవర్నరు జెనరల్ కు అధికార మియ్యబడినది. (స.కే.మ.)

సంధి మహాత్మ్యములు

హైదరాబాదు.

15 వ తేదీని రెసిడెంటు ఫ్రేజరుగారు తోటవిందుచేసిరి. చాలమందికచ్చిరి. అన్ని విషయములం కు సహాయము చేసి న వారికిందరికిని సన్మానము జరిగినది. 15 ఆలయముగా గూడ రెసిడెంటు గారికి తోడ్పడిరి. రాష్ట్ర మహాత్మ్యము వాగరు వద్ద దీపాలంకారమును బాణసంచాయును జరిగించి 4 మైళ్ల పొడుగునను దీపములు వెలిగించబడెను. చారుమినాయు న్నిగు ప్రదేశములలో దీపములు వెలిగింపబడెను. కొన్ని కొన్ని చిన్న గుట్టలమీద గూడ జ్యోతులను వెలిగించిరి సికిందరాబాదులో గూడ బాగుగా దీపములను వెలిగించిరి. 16 వ తేదీని భక్తమైదానమున ఉదయము 7½ మొదలు 11 వరకు ఆటలు జరిగినవి. 15 ఆలయముగా గూడ రెసిడెంటు గారును వచ్చిరి.

సికిందరాబాదు

18 వ తేదీని రెసిడెంటుగారు యధాస్థానక శిష్యులును పునాదిజేసిరి. సర్వ క్రమం చ మునకు ను కలుగనన్న మహాసభకమును తొలగించుటకు సంగ్రామమున ప్రాణముల నప్పించి విజయమును బడెనన వీరలను మహామే గాగ భావికలను దలివారందరనుగూడ స్మరించుట కి స్థానక శిష్యులు స్థిరనిదర్శనము కాగలరు. సామ్రాజ్యమునం దిట్టి శిష్యులు రెన్నియో వెలగొల్పబడును. బ్రిటిషువారు భారతీయులను కలసి యాచిన్నామును వెలగొల్పుచున్నారని గాన నది బ్రిటిషు భారత కేళముల వారి సోదర భావమునుగూడ ప్రకటించుట కాధారము కాగలరు. ఇటీవలనే పార్లమెంటు సంస్కరణ చట్టము నామోదించిరి. క్వీన్ విషయములను తలకెట్టక మనమందరమును కలసి సంధ్యుస్థిరములను జ. పవగునని ప్రేమగూడు నుడిసిరి. బెంగళూరులో సంధ్యుస్థిరములు సరిగా జరగుటకు సంఘమువారును ప్రేజ గూరును చాల క్రద్ధవహించిరి. 18 వ తేదీని ఉత్తరములారంభమైనది, హాకీపందెను జరిగినది 6 వేలమంది ప్రేక్షకులనుటచేరి. మర్యాదము నైవేకులకును జరిగినది. 20 వేలమంది నమాజేమైరి. అదివారమునాడు బీదల కన్న వానమును క్రత్రదానమున ప్రాగ్ జను జరిగినది సోమవారమునాడు దుదయము ప్రాగ్ పందెను జరిగినది. 16-వ తేదీని పిల్లల ఆటలు జరిగినవి. పిల్లలకు కండ్లకు మికాయలను నిచ్చిరి.

బెంగళూరు

16-వ తేదీని చాలపందెములు జరిగినవి. దీపాలంకారమును బాణసంచాయును జరిగినవి. 17-వ తేదీని పిల్లల ఆటలు జరిగినవి.

తిరువాన్కూరు

మునుదీనములను చాల ఆలంకారము జరిగినది. అన్ని గుడులలోను ప్రార్థనలు జరిగినవి. బీదల కన్న వానమును పిల్లలకు ఫలహరములను భోదీలకు మంచి భోజనమును దొరకించువారే ఏర్పాటుజేసిరి. ఆటలు జరిగినవి. దివాను రెసిడెంటుగారు మున్నగువారు చాలమంది కచ్చిరి రెసిడెన్సీలో నాటకము స్వస్థము జరిగినది మహారాజావారు వెల్లిరి. 17 వ తేదీని నేనాని విందు చేసెను.

బొంబాయి.

నైవేకుల ఆటలు రెండవ రోజున జరిగినవి. గవర్నరు దంపతులు కల్లిరి. రాత్రి దీపాలంకారమును పురమందిరమున స్వస్థమును జరిగెను.

వాగపురము.

15 వ తేదీని సార్వభౌమదంపతులకుటలులను లంకరించి ఊరేగింపుతో పురమందిరమునకు గొనిపోయిరి. బీదలకు వియ్యమును పిల్లలకు మధురహదార్థమును నియ్యబడెను. కేరళలో దీపాలంకారము జరిగినది.

పూనా

15 వ తేదీని దీపాలంకారము జరిగినది. ఆటలు పందెములు మున్నగునవి జరిగెను.

లాహోరు.

16 వ తేదీ రాత్రి మెక్లిగను, సలిగారు స్వస్థిసోదమును గావించిరి. మెక్లిగను (వినాయు రెస్సిడెంటుగవర్నరు) దంపతులు అతిథులకు చాల ఆదరణ చూపిరి. రాత్రి 2 గంటలవరకును స్వస్థము ముగియలేదు. హంటరు ప్రభువు, శ్వాయా మూర్తి రాంకిని దంపతులు, శ్వాయామూర్తి వర్మిక్, (లిగేడరు జనరలు మనీ దంపతులు కునీకస్య, రటిగనునలి, రటిగను కస్యమున్నగువారు కచ్చిరి దీపాలంకారమును బీదలకన్న వానమును జరిగెను. అసాధికరణాలయములలోని వారికి గూడ ధన మియ్యబడెను. రాజనీధ్ర శాఖ, డిప్టీ కమిషనరు గార్లు పాకిలింపిరి.

1919-వ సం. డిసంబరు నెల 18-న తేదీ.

గురు వాచనం:

$$\text{---}[\text{C}_6\text{H}_4\text{---C(=O)---C}_6\text{H}_4\text{---}]_n\text{---}$$

ఇట్టి ఫలితమువలన, లోకమాన్యుని కాశా
భంగము గలుగలేదు, రాజకీయ విషయములందు
లకాభంగమున కవకాశము లేదని, లోకమా
న్యుడు నిన్నటిదిన ముకడేశించెను. కర్మవీరుని
కాశాభంగ మెక్కడ నుండును? సత్కర్మల నాచ
రించుటయే, మానవుని విప్లవక్తము. కర్మవనాన
మెటులయినను, ఆతను విచారించ బనిలేదు. లోక
మాన్యుని గీతారహస్య మిదియే. భావ్యభివృద్ధికి,
లోకమాన్యు డవకాశముల గల్పించియున్నా
డు. అధికారులతో సంప్రతించి, వారిచ్చినదే
మహాప్రసాదమని చెబుచుటకు లోకమాన్యు డాంగ్ల
దేశములో నాల్పడలేదు. భారతీయుల హక్కుల
నలే దనెందిగ్ధముగ, ఆంగ్లప్రజలకు వెల్లడించెను.
చేర్చేలు రాయబారులు వెదలి, తమతమ కోర్కె
లను ఆంగ్లప్రజలకు వెల్లిబుచ్చిరి. ఒకరి యాశయ
లు లింకొకరి యాశయములతో సరిపోవలేదు.
తొందకు పంజాబునుస్థితి విషయముననైనను ఎల్లరు
ఒకటై వైకేంశ్యముగ నివేదించజాలక పోయిరి.
భారతీయుల వివాశాయము లెవ్వయోకనుగొనుటకు
ఆంగ్లప్రజలకు దుర్లభముగ నుండెను. కాని లోక
మాన్యు ప్రభువుల దృఢప్రయత్నములవలన,
కాంగ్రెసుసభయే భారతీయుల కోర్కెలను ప్రతి
ఫలించ జేయునని ఆంగ్లప్రజలు గ్రహించుకొనిరి.
మిగిలిన పక్షముల రాయబారులు తాము స్వల్ప

లేబరుకు మునా రిక కొలది వత్సరములలో

అందుచే ఆంగ్ల దేశమునందే గాక, అమెరికా, ప్రాన్సు మొదలగు దేశములందు ఖహితము, భారతీయులు తమ యత్నములను కొనసాగించ వలయును. లాలా లజపతి నాయి గారు అమెరికా నాయుక్త రాష్ట్రములలో డెబ్బదింటికి బైగా న్న రాజ్యసంఘములను నెలకొల్పి, ఆ దేశపు ప్ర ముఖుల సానుభూతిని సంపాదించుచు న్నాడు. వారి ప్రయత్నములకు భారతీయులు ధనసహాయ మొనర్చుట యవసరము. కార్యఫల సిద్ధికి ధన

మనసరము; కా ర్య శూ రు ల వ స ర ము; స్వా ర్థ త్యాగ మ వ స ర ము. సాధన సంపత్తిసంతోష త్వరిత సమకూర్చి, కృషిపలుపు దని లోకమాన్యడు హెచ్చరించెను. భారతీయు లొకవంక ప్రస్తుత సంస్కరణములను బాగుగ నుపయోగించవలెను. నియోజకవర్గమున ప్రజాభిముఖము గలుగజేయవలెను. సమర్థులగు భారతీయులు తానన సభల నలంకరించి, స్వకరిపాలనా విధానమును తిన్నగ కొనసాగించువలెను, ప్రయత్నించుట యవసరము. వేరొకవంక, సంపూర్ణస్వకరిపాలనము త్వరిత చోదకముగా ప్రయత్నముల గావించుట భావ్యము. ఈ రెండు పనులను వెంటనే ప్రారంభము గావలయునని లోకమాన్యడు సంజాధించుచున్నాడు. పదివత్సరములవరకు, వాందోళన మొరత మాత్రము జరుగజూడదని కామన్న సభలో మాంటాగూగారు సెలవిచ్చిరి అట్టి హితమునే క్రభు సభాచర్యలో, కొందరు సభ్యు లొసగినటుల, నేటి రెంటివారలలో గాన నగును.

క్రూరప్రభువుగారు, స్వకరిపాలనము పూర్ణముగ కొలది వత్సరములలో చేకూరు ననుట వ్యర్థపు తలంపనియై, అందుల కొక పురుషాంతర మయినను గడువవలయు ననియు, హిత మొసగు చున్నారని, సిద్ధాంతసంగ్రహపు గారు, మాంటాగూ బిల్లే ఉపద్రవకర మని, మామూలుపాట బాడిరి. సెల్బోరను క్రభువుగారు, ద్వంద్వక్రభుత్వమును సమర్థించుచు, రౌలెటు తాననము విషయమై భారతీయు లవలంబించిన దృష్టిపథము, వారికి శ్రేయోదాయకము గాదని బెదిరించిరి. మెక్ డొనెల్ గారు, తొందరపడి బిల్లును మార్చరాదని, జారిచిరి. మిడ్లెటను ప్రభువుగారు ఆందోళన మిక్రమము జరుగుట అర్థదాయక ము నుడిచిరి. కార్మికేలు ప్రభువుగారు మాత్రము, బిల్లు ఇంకను నెక్కుడభివృద్ధి సూచకముగ నున్న బాగుండెడిదని తెలిపిరి. మెస్టరు ప్రభువు, భారతీయుల ఆందోళనము గంభీరమయినదనియు, జాతీయభావ ప్రజ్వలన మీ ఆందోళనమునకు మూలకారణ మనియు, అన్నితరగతులవారిలో నాభావము సత్వరముగ వ్యాపించుచున్నదనియు, స్వదేశ సంస్థానాధీశులు గూడ నీ భావమునకు సానుభూతి జూపుచున్నారనియు, ఇట్టిస్థితిలో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తమ ఆదర్శ మెద్దియో తెలుపకుండ నుండిజాలరనియు, రాజ్యాంగవిధానమును మార్చుట కిదియొక ముఖ్యకారణ మనియు స్పష్టపరచిరి. కార్మికేలు ప్రభువుగారు, మెస్టరుగారు తెలిపిన భావము లెంతయేని విశాలముగ నున్నవి.

సంస్కరణములు భారతీయుల ఆందోళనా ఫలితమే యని, మెస్టరు ప్రభువుగారు స్పష్టపరచిరి. అధికార విపరీతాంతరము, మెస్టరు ప్రభువు తన నిజ హృదయమును బహిష్కరించుట సంకల్ప ప్రదము. కాని, అధికారవర్గాభిమానులు, సత్వరాభివృద్ధి యనెన సెంటిటి అనుకంఠము జూపుచున్నారో, ప్రభువులసభలో జరిగిన చర్య వెల్లడికరుకు గలదు. అనేకవత్సరముల వరకు, ప్రస్తుత సంస్కరణము లే మాత్రమయినను నిస్తోప గూడదని, వారు మిగుల పట్టుదల గనుజులుచున్నారు. భారతీయు లిట్టి విఘ్నముల నన్నిటి దాటి, లేబరు వక్షమువారి సహాయముతో గమ్యస్థానము జేరవలసి యున్నారు. ప్రజల లేకడీక్షతో నాదర్శ సాఫల్యమునకై బనిచేయుచో, గమ్యస్థానము కది వత్సరములలో గాక నైదువత్సరములకే జేరవచ్చునని, లోకమాన్య డుద్బోధించుచున్నాడు. లోకమాన్యని సందేశము ప్రజల నెల్లర కార్యకర తంత్రుల గావించి, వాంఛాఫలసిద్ధిని త్వరితగావించు గాక!

తృతీయాంధ్రవైద్యసమ్మేళనము

వస్తుప్రదర్శనము - విజయనగరము

డాక్టర్ ఆచంట లక్ష్మీపతి గారి అధ్యక్షత క్రింద

డిసెంబరు 20, 21, 22 తేదీలు జరుగును.

తూర్పుఆఫ్రికా: భారతీయులస్థితి

అధినివేశ రాజ్యములన్నిటిలో, భారతీయులు కడునీచముగ జూడబడుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాలో వారిస్థితి ఎటులున్నదియు పాఠకులకు విదితమే. తూర్పు ఆఫ్రికాలో, వారిస్థితి ఎంత దుర్భరముగ నున్నదియు, ఆండ్రూసుగారి దేశమునకు దెలుపుచు న్నారు. తూర్పు ఆఫ్రికాలో, తెల్లవారికన్న భారతీయులే ముంగుగ బ్రవేశించిరి. వారి జరిశ్రమవలన, తూర్పు ఆఫ్రికా భూములన్నియు బాగుజేయబడక ముందు, తెల్లవారెవరును నాదేశములో నడుగిడలేదు. భారతీయు లాభాగములను శరీరకష్టము మూలమున భూతలస్వర్గము గావించిన పిమ్మట, లాభముల నెల్ల బాచుకొని, భారతీయుల నాదేశమునుండి తరిమివేయుటకు, తెల్లవారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇంతకన్న కృతఘ్నత వేరొకటుండజోదు. మీరు మిక్కిలి, భారతీయుల నివాసము అవి నీటిని బెంచునని తెల్లవారవనిదను మోపుచున్నారు. మతబద్ధులై, నైతిక నైత్యమునకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన భారతజాతివై కట్టికళింక మాపించుట, ఎంతయేని ఘోరము. తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయు లిందుల కమిత మగు నాగ్రహము జూపిరి. భారతీయుల హక్కులను కాపాడవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని ప్రజలు అసందిగ్ధముగ గోరవలయునని, గాంధీను హత యుడు హెచ్చరించుచున్నాడు. అధినివేశ రాజ్యములలో గల బాధ్యత సన్నిటిని, భారతీయులు భరింపవలయును. లాభముల నన్నిటిని తెల్లవారు స్వీకరింతురు. సంగ్రామము మూలమున మీ దృష్టిపథ మెంతమాత్రము మారినటుల దోచును. బ్రిటీషు గవ్యమానాకు భారతదేశపు కూలీలను వంతుమని, అక్కిడినా రిపును గోరుచున్నారు. వారాంగ్లదేశ ప్రభుత్వమువారిలో సంగ్రహించి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలో సంక్రమించు కిచటికి వచ్చుచున్నారు భారతీయు లెటులునుకను కష్టపడి తమకు దాస్యము జేయుట కనేకవాదానముల గావించి, అధినివేశ రాజ్యములవారు తీసికొనిపోయి, పిమ్మట వారిని నానాబాధలకు లోనుగావించును. ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు, మీ చర్యల నేల నిరోధించి, తగినటుల మండిలింక గూతదో తోచుచున్నది. ఎంతకాలము భారతీయు లిట్టి కడ గండ్లకు పాల్గొనవలయును? హిందూదేశీయులకు సంపూర్ణ స్వకరిపాలనము చేకూరువరకు ఈ కష్టములు తీరునటుల గావించుట లేదు. ఇందుకొరకయినను భారతీయులు గమ్యస్థానముజేరుట యవసరమని, స్పష్ట మగుచున్నది.

ప్రపంచవిలయము

ఆంధ్రప్రదేశ్లో గారి సూచన ప్రకారము, ప్రపంచము నిన్నటితో సంతరింపవలసియుండెను. ఇంతవరకెట్టి యాపద సంభవించక, క్రవంచము సురక్షితముగ నున్నందులకు కాకరాత్మరునికి ప్రజలెల్లరు, కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించెదరు.

స్థానికాది వార్తలు

(1)

చెన్నపురిఆంధ్రసభ:—వై సభవారు ఆదివారం 21-క తేది సాయంకాలము 5.30 గంటలకు విజయనగర మందిరమున 'కృష్ణలీల' నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

పుదురు ప్రావిడుల సంఘసభ:—పుదురు ప్రావిడ సంఘములో భావస్పర్శలు, కమోన్స్ పర్శలు నగు బ్రహ్మశ్రీ వేదము, వేంకటరామ కావ్యాల వాసర్వీయంభిభాషాభివృద్ధికి వారి కొనియాడి 'ఆంధ్రసారస్వతసభ' వారు వారికి 'మహానాథాదు' విశదము నుసంగిరి. ఈ సాధారణ గౌరవము నభినందించి చెన్నపురి వాస్తవ్యులగు పుదురు ప్రావిడుల చెన్నపురి క్రైస్తవ కళాశాల హాలులో 1919 సం॥ డిసెంబరు నెల 20 తేది శనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు సభజరవుచున్నాడు. బ్రహ్మశ్రీ, చెన్నవాడ గుండరామకావ్యముగారు సభాధ్యక్షత్వమును వహించెదరు.

శ్రీజగన్నాథులరాజ జ్ఞాపకనిర్వాణద్యోమము:—గతించిన డాక్టర్ రావ్ హాపేడ్, ఆర్. జగన్నాథులు రాజగారి నాయకుడు, 80 డిసెంబరునండి తమకు గార్యరంగముగానుండిన ఎచ్చూరు జేతరస్థానముగా స్థాపించి నమ్మనా మహావిక్రమపుత్ర శ్రీఎచ్చూరు జగవాసధర్మ క్రాంతి, సమర్పణ వారి మిత్రులును బ్రహ్మసమైక్య పొందించి. వైచేర్మోన బడిన సంఘ మారని ముఖ్యతయైనను నే స్థాపితమై యున్న డచ్చట నవ్యాధిక, మతవిషయక సమాజమై సర్వసామరాజ్యము బడిననది. ఈ యుద్ధపుము సామెతించు మహాశయము దమతమ సాహాయ్యద్రవ్యముల ఎచ్చూరు నెం 18 పూటల గంగిరెడ్డి విధిగా నుండును. రా-రా-శ్రీ ధనాల ఎచ్చూరు భక్తవర్మను సామెతించాకి బంధుబ్రాహ్మణులు.

శ్రీ లక్ష్మీనరసయ్య గారి గానవిద్యా ప్రదర్శనము:—నిన్నటిసాయంకాలము చల్లారుకుప్పాయి శ్రేష్ఠి గారి సౌందర్యపునామాలో యువవన సారస్వత సంఘము వారి యజమాన్యమున బెనవాదనివాసిలకు శ్రీలక్ష్మీనరసయ్య గారు తమయొక్క సహజ గానమాయత్వముచేత సభితుల నెల్లర వానందపరమకుల జేసిరి. సభాధిపతి శ్రీకృష్ణదేవయ్య ను. ఆసందర్భమున చెన్నపురిలో గాతకవిభానులు లనేకులు విచ్చేసి సభసంకరించిరి. వ్యాజ్యముల్లి శేషగిరి ఆయ్యగారు అధిపత్యమునహించిరి. గా. దివాన్ హుస్సూన్ సవాళిజ్యోతుగారు రావుబహదూర్ కల్లెకశ్రేష్ఠిగారు మ॥ రా॥ శ్రీ చల్లారుకుప్పాయి శ్రేష్ఠిగారు యిచ్చూరుకుటుంబులనేకులుగూడ సభకు విచ్చేసిరి కల్లెకశ్రేష్ఠి గారిచే గాయనీయకి బహుమానము జేయబడిన బంగారు పతకము ఆమె కొనుగచు అగ్రాసనాధిపతిగారు ఆమె గాయనస్వరము, అత్యుత్కృతమని కొనియాడుచు ఆంధ్రమున కొంతకే పున్నవించిరి. పిమ్మట సంఘకార్యదర్శకులకు మ॥ రా॥ శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణు రావుగారు, సభకు వ్యాజ్యమును వైత శేషగిరి ఆయ్యగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించినందుకు వారికి కృతజ్ఞతాపూర్వకపదనములు సమర్పించుచు, గురుస్వామి శ్రేష్ఠి గారి ప్రజల యువయౌవనముల అసమాప్తి మై సోమ్యమునామకు రిచ్చించి సమానము చేయుచున్నందున వారి హుక్ము తరతరములవరకు సంస్కరించెను అభినందించుచు వారు చేసిన సహాయమునకు పదనముల నాచుచిరి. అంతరంగా వ్యాజ్యమును వైత లిరువురు పుష్పమాలాబ్రాహ్మణులు గావించిరి. పిమ్మట చెన్నపురిలోని కుశనీధర్ గానవిద్యాంశు రాలకు శ్రీమతి బెంగురూరి లాయి గారు వాదకురాలగు పుష్పమాలతో నలంకరించిరి. సభ రాత్రి 9 గంటలకు నిరంతర గానమాస్రవముతో జయత్రయముగా జరిగెను.

పదివేలమంది విద్యార్థులు

అంగ్ల భేదము కనీ: రాజభారములందన్ని భిన్నాభి
ప్రాయములను వెల్లడించుట కలవ చాలవలెను. వీరిన్ని
టికిని యేకీభావము గలగు భేదములెని ప్రయత్నించును కృ
ష్ణకులము కావాలక పోతిమి. మన అంగ్ల మిత్రులనుద విక
మర్ది మరసరమని నలహించితిరి. కాంగ్రెసు రాజభా
వలలోనే భేదభావము నున్నదిని కొంద రసక్రతుల బ్రకటిం
చిరి అట్టి భేదము లెంత మాత్రము లేవనియు, పట్టు నాగిని,
నాకును అసలే భిన్నాభిప్రాయములు లేవనియు నేక నెక్కి
వక్కాణించు చున్నాను. అన్ని రాజభారములును కాంగ్రె
సు రాజభారము భేదాల భావములను వ్యక్తీకరించు
చున్నదని అంగీకరించిరి. కాని తాము మాత్రము వీరి అభిప్రాయ
ములతో నేకీభవింప జాలమని చూచిరి. మన విభావము
నంగీకరించువారు లేనప్పడు, మన భీకక్తి ప్రాయభక్తులు మీ
దనే మన మాభారపడు చూచుము. (హాసము). పంజాబు విష
యములోనైన వీరెల్లరకు వికమత్వము దుదలినదా? లేదు—
ముమ్మాటికలేదు. (స్మిద్ధ, స్మిద్ధ అను కేలులు). పంజాబు గోని
నిర్బంధితులను ముందు వదలవలెనా, లేక కమిషను విచారణ
ముందు జరుగవలెనా అను ప్రశ్న బయలుదేరినది. కమిషను
విచారణయే ముందు జరుగవలెనని కొంద రభిప్రాయపడిరి.
(స్మిద్ధ, స్మిద్ధ, అను కేలులు) ప్రభుత్వమువారు హుదా తాము నమ్మిన
వాని సంక్షేపాధ్యము విందెమ్మిటిబిల్లును నిర్మించిరి. ప్రజలు
తాము నమ్మిన వారి నా విధముగ నేల రక్షింప
ప్రయత్నింప రాదో తెలియునున్నది. ఈ విధ
ముగ జెప్పినవారు కారాగృహము నెలుంగులించుటయే యిట్టి
భావములను వెల్లడించుటకు గారణము ఇదియే పూర్వము
రాజభారము అంగ్ల భేదము అభివారులను జూచి, సంతృప్తి

పాఠశాల పాఠ్యాంశాలు			పాఠ్యాంశాలు
పాఠశాల పాఠ్యం	గ. 2-4-0	పాఠ్యాంశం	గ. 2-8-0
పాఠశాల పాఠ్యం	గ. 6-4-0	పాఠ్యాంశం	2-8-0
పాఠశాల పాఠ్యం	గ. 6-8-0	పాఠ్యాంశం	2-12-0

65-15362

కాపింగ్సు, దిశబరు 12.—ప్రెసిడెంటు విన్నప
గారు తిరిగి చరిత్రప గోపగారి సందర్భ యేర్పాటులనుగూర్చి
తర్జిమానులు మీలలేదని నెహేరుకు లాడిగాక చెప్పిరి. దీని

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

Peace Celebrations.

In the Provinces.

At Hyderabad.

HYDERABAD, December 16.

This morning in connection with the peace celebrations inter-school athletic sports took place at Fateh Maidan from 7.30 A.M. to 11 A.M. On arrival Sadru-Azam Sir Ali Imam who is also the president of the Peace Celebrations Committee was received by the Chief Officers of the Educational Department. He watched the sports from the stand. A little later the Hon'ble The Resident arrived and at the close of the sports on the request of the Sadru-Azam distributed prizes to the winners.

Sir Stuart and Lady Fraser gave a garden party yesterday in the Residency grounds. The Residency bazaar was 'en fête' with a festive crowd. The Residency guests included the high officials of the State and of the Residency as well as prominent noblemen and gentlemen, Hyderabadis and British and a few ladies. The Resident asked Sir Ali Imam to support him at the ceremony of conferring the honors, medals and certificates bestowed by the Government of India for public services and introduced the leading recipients to him. Both the war services and in the matter of recruiting and peace services as in the influenza epidemic were thus recognised. The ceremony was simple but impressive. At night there were illuminations and a display of fireworks in Hussain Sagar Lake. The whole of the vast bank of the lake extending over four miles was a blaze of light. Secunderabad was beautifully illuminated as well as the Char Minar and all Government and public buildings in Hyderabad. Some of the little hills were picked out in lines of light which were visible for miles around.

At Secunderabad.

SECUNDERABAD, December 17.

The peace celebrations in Secunderabad were conducted in a truly magnificent scale, thanks to the personal solicitude of the Hon'ble the Resident and the painstaking work of the Special Committee appointed for the purpose with Major Mack Macdon, Assistant Cantonment Magistrate as Secretary. The programme opened on the 13th morning when the semifinals of the peace celebrations hockey tournament was played before a crowd numbering over six thousand. This was followed by the laying in of the foundation stone of the Secunderabad War Memorial by Sir Stuart Fraser. In the afternoon military sports on grand scale were held. These were witnessed by more than twenty thousand people. Considerable enthusiasm prevailed when Sir Stuart Fraser, who had entered the Officer's handicap running the race, won it. On Sunday thanksgiving services were held in all churches and the poor and the needy were clothed and fed. On Monday morning the final of the hockey tournament was played before a record crowd, Resident and General Smith being interested spectators. After a splendid game the Nizam's College Team beat its opponent the Cavalry Brigade Signal Troop. Cups were then presented to the winners and also to those who had succeeded in the various events of Saturday's sports. General Smith delivered a short speech congratulating the prize winners and paying a tribute to Sir Stuart Fraser for the guidance and inspiration given by him to the Peace Celebrations Committee. Later in the evening there was a garden party at the Hyderabad Residency. This was followed by fireworks on Hussain Sagar Tank. There was splendid illumination in all principal highways in the town. The celebrations were brought to an end yesterday with a children's melee held on the parade ground. A message from the Resident was read to the children. This was followed by a march past of all school and a procession of decorated cars. All sorts of amusements were provided and sweets and fruits were distributed to the children.

At Bangalore.

BANGALORE, December 17.

Celebrations in connection with the peace concluded today. Yesterday afternoon an excellent program of aquatic sports was gone through in Ulsoor Lake and was witnessed by a huge gathering. This was followed by magnificent illuminations and interesting display of fireworks. This morning there was a demonstration by school children and prizes were offered to war models prepared by the pupils.

At Trivandram.

TRIVANDRAM, December 17.

Peace celebrations in Travancore terminated yesterday. All public and private buildings at the capital presented a gay appearance during all these days. Thanksgiving services on an elaborate scale were given in temples, churches and mosques under special instructions from the Government. The poor were fed in different centres of the State. School children throughout the State were given a sumptuous treat at Sirkar cost. The inmates of the jail reformatory and asylums were also sumptuously fed and sports were conducted on the police maidan grounds last evening. The Dewan, the Resident, Mrs. Braidwood and other ladies and gentlemen both European and Indian attended the show. After the sports were over Mrs. Braidwood gave away the prizes.

All the details of celebrations were carried out to perfection, the Dewan paying minute personal attention to each item. The Resident specially arranged for a dramatic performance and dance at the Residency which His Highness the Maharaja attended. Major Oakes, Commandant, Nair Brigade is giving a dinner to-night.

At Nagpur.

NAGPUR, December 16.

The peace celebration day was observed here yesterday. Their Majesties' Portraits were garlanded and were taken in procession from Kasturchand Daga Pavilion to the town Hall. Corn was distributed to the poor and sweets were distributed to the schoolboys. All Government buildings were illuminated.

At Bombay.

BOMBAY, December 17.

His Excellency the Governor and Lady Lloyd watched the second day's contests in military sports which were decided in the afternoon and on conclusion Lady Lloyd

distributed the prizes. The buildings were again illuminated in the evening and peace celebrations ended with a highly successful dance in the Town Hall in aid of the Queen Mary's Technical School for disabled Indian soldiers.

At Poona.

POONA, December 16.

Most of the Government buildings and European shops were illuminated last night on the occasion of the peace celebration. In the afternoon a peace regatta was held at the Boat Club, Roeherville, where Lady Marshall, wife of the General Officer Commanding Southern Army, distributed prizes to successful competitors. Late in the evening there was a carnival by Sappers and Miners, Kirkee, with open air cinema for Indian troops.

The Punjab

East African Indian Situation.

Report By Mr. Andrews

LAHORE, December 16.

Mr. M. K. Gandhi has received the following cablegram from Mr. Andrews who is at present in East Africa, at Nairobi:—East African Indian situation now most critically dangerous because a united attempt is being made by European Associations to close the door against future immigration and to stop Indian franchise. The chief reason is stated to be that through Indian contact depravity is the result not advance under Christian western civilization. The Government Economic Commission Report recently published, takes the same attitude mentioning specifically Indian moral depravity and approving South African exclusion policy. Intense indignation is expressed here by the local Indian Congress gathering which was remarkable for its weight and numbers. I have decided to stay on urgent request till January here. The Congress Committee decided in my suggestion to abandon claim for preferential treatment in German East Africa while demanding complete continuance of all existing rights. Circulate and explain the situation.

Mr. Gandhi on the Situation.

Mr. Gandhi in explaining the position states that anti-Indian agitation in East Africa is utterly unscrupulous and lacks even the plausibility that attaches to kindred agitation in South Africa, for the European Colonist in South Africa claims South Africa as his home and further claims that he is the pioneer settler; whereas in East Africa the European can advance no such claim. He is there purely and simply for exploitation. It is the Indian who was the pioneer settler in East Africa long before a single European set foot on East African soil. Before the uplands of East Africa were developed through Indian Labour, European greed had found no scope for itself; but now that Nairobi affords a beautiful climate and unlimited opportunity for game, the European has become impatient of the Indian merchant and landed proprietor. It is impossible to tolerate any diminution in our right to emigrate to East Africa to settle there and to exercise even political influence. It is to be hoped that the Government of India and the Imperial Government will jealously guard the rights of Indians in East Africa and that public bodies throughout India will speak with no uncertain voice upon the question.

Secunderabad War Memorial.

SECUNDERABAD, December 17.

The Hon'ble the Resident Sir Stuart Fraser, K.C.S.I., G.I.E. laid the foundation stone of the Secunderabad War Memorial last Saturday. He delivered the following speech:—The sentiments which have inspired our community to erect the war memorial of which I am about to lay foundation stone as the first and fitting act in our peace celebrations are common to the hearts of us all—thankfulness to Almighty God for delivering us our families, our country and the whole world, from the gravest danger which ever threatened liberty and humanity, pride in the valour and constancy displayed in the great war by all the water races and peoples who owe allegiance to our King-Emperor and above all gratitude to the many thousands of gallant men who gave their lives to win for you and me the inestimable blessings of a victorious peace. Nor are these sentiments a matter of the moment only but we wish to perpetuate them in the shape of a permanent memorial which shall stand as a reminder to future generations of the glorious dead and the cause for which they fought and made the great sacrifice. Many such memorials will rise throughout the Empire. Nowhere is it more appropriate that a duty should be done and done well than in Secunderabad which is one of the greatest military stations in India. In the course of years no small proportion in the Indian army has passed through our midst and the intention is that the names of as many as possible of the regiments which have been stationed here should be recorded as part of the memorial. First in the place of honour of course will stand those regiments which went direct from Secunderabad to the war earliest among whom were 2nd King's Shropshire Light Infantry, the Royal Inniskilling Fusiliers, 6th Jat Light Infantry, 1st Brahmana, 94th Russell's Infantry, 88th Carnatic Infantry, 83rd Wallajahabad Light Infantry, 20th Deccan Horse, 34th Poona Horse, Battery, Royal Horse Artillery Ammunition Column. All these gallant corps achieved fame on various fronts. Some alas, have almost ceased to exist, as we know them, so heavy was the toll exacted from officers and men on many a hard fought field.

But a regiment is an entity which never utterly perishes either in body or in soul and when in time to come perchance the successors of these heroes return to Secunderabad bringing their old colours adorned with their fresh battle honours, let them find that we did not forget the debt we owe to the gallant regiments, British and Indian, which set out so cheerfully as brothers in arms to fight for us who remained behind in security. Thankfulness, pride and gratitude in boundless measure each and every section of the community may equally express and I feel confident that we shall strive to make our memorial one worthy of Secunderabad, a town of no mean reputation as a place of arms. Nay, more shall not the spirit in which we co-operate in this work render the memorial column that will rise from this spot a symbol at the same time of that unity and brotherhood between Indian and Englishman which to-day finds fresh expression in the epochmaking Act that the British Parliament has just passed with unparalleled unanimity as the first

stage in the measured progress of India towards responsible Government. Never did emera combine so propitiously and for getting all minor matters which divide, we may well unite in hearty good will to celebrate the great peace and to honour the memory of our common heritage, the glorious dead who laid down their lives for us in the great war.

News in Brief.

At its general meeting held last evening with Mr. E. B. Joshi in the chair, the Deccan Sabha, Poona, resolved to mark its sense of appreciation of the services rendered by the Hon'ble Mr. Sastri in the cause of Indian reforms in England, by presenting him with an address on behalf of the Sabha. Other bodies and associations that may desire to co-operate with the Sabha are welcome to do so. The presentation will take place sometime in January on Mr. Sastri's first public arrival in Poona.

At the High Court Sessions to-day Mr. Justice Walmley and a common jury were engaged in hearing a case in which Thomas Robson Thornton was charged with cheating, dishonestly inducing delivery of property and forgery of valuable security. The charge against the accused was that on the 11th September, 1917, he with one F. A. Wilson, went to the Howrah luggage room and claimed two boxes marked "Sharp" despatched from Dehra Dun. They told the Officer-in-Charge that they had lost the receipt. Wilson signed the indemnity bond as F. A. Sharp and the counsel who represented himself to be a police officer signed as W. Robson. They got delivery of the two boxes which contained wearing apparel and brought them to the place where the accused was staying. Mrs. Sharp, the owner of those two boxes not getting delivery of them reported their loss to the police. Enquiries were made and subsequently the accused was arrested. The case is proceeding.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Downing Street Conference.

Result of Discussion.

LONDON, December 13.

The 'Daily Telegraph' understands that one result of the Downing Street Conference will be the formation of a Council consisting of the Premiers of Britain, France and Italy with a Plenipotentiary representative of the United States. The Council will probably meet for the first time in Paris during the Christmas recess. Meanwhile, the Supreme Council in Paris will continue its functions, though the composition may be altered.

Anglo-Persian Acquisition Bill.

Commons Pass Second Reading.

LONDON, December 12.

The House of Commons to-day passed the second reading of the Anglo-Persian Acquisition Bill. The Financial Secretary to the Treasury said that a loan under the Bill should not be outstanding beyond six years.

Liberals and the Coalition.

Pronouncement by Mr. Asquith.

LONDON, December 12.

Mr. Asquith speaking at Preston said that Mr. Lloyd George had confronted the Liberals with a momentous issue whether the great historic party should be preserved or obliterated by the Coalition. If the progressive forces of the Country were left derelict, the only alternative was for the Liberal party to write its epitaph. He and others were determined to rebuild the Liberal party on sound foundations.

France and Britain.

Lloyd George and Clemenceau Conference.

LONDON, December 13.

Reuter learns that the last session of the Conference concluded this evening. In addition to the British and French Statesmen, there were also present the Japanese, American and Italian ambassadors. The Conference having concluded, M. Clemenceau will return to Paris to-morrow. Shortly after the last session the following official statement was issued from Downing Street:—On invitation of the British Government M. Clemenceau arrived in London for the Conference on various questions affecting France and Britain. The Prime Minister took advantage of the presence in London of the Italian Minister Signor Scialoja in order to exchange views regarding the Adriatic question. The American Ambassador was present. The Japanese ambassador participated in the general Conference which discussed the Russian question. The Conference also discussed the procedure with regard to international questions still to be settled, particularly Peace with Turkey. The Conference was of the most cordial nature and satisfactory arrangements were arrived at on all outstanding points. Three days' meetings served to confirm the complete solidarity of the Allies.

Lord Sinha and Bhupendrasath Basu Sail for India.

LONDON, December 12.

Lord Sinha and Mr. Bhupendrasath Basu will sail for India on board the "Deccan" leaving Marseilles on December 25th. They expect to return to England in May. Prominent Indians headed by H. H. the Aga Khan will entertain Mr. Montague to banquet at Savoy Hotel on December 29th to signalize his services in connection with the Bill.

India Bill in the Lords. Discussion on Second Reading Resumed

Lord Syderham's Effusions.

Lord Carmichael's Warm Support

LONDON, December 12.

The discussion on the second reading of the Government of India Bill was resumed in the Lords to-day. Lord Carmichael said, he would not have objected if the Bill had gone a good deal further. Referring to the amendment by which India Ministers would not be subject to original jurisdiction of the High Court, he urged that this important point ought to be freely considered, because it might come up some years hence, because India wished to be equal to other states of the Empire, and would not think that the Indians wanted their ministers to remain in a different position.

Lord Greve's Tribute to Lord Sinha.

Lord Greve paid tribute to the lucidity with which Lord Sinha had presented the Bill at the time of heavy domestic trouble. He deprecated too the sanguine hopes of some Indian politicians, who believed that the responsible Government was a matter of few years. Lord Greve believed that it might be a generation before India possessed the form of Government precisely analogous to the Government of Australia for example. He urged that no attempt should be made in India during the first few years to make special changes in the new system of the Government. He hoped that at least ten years a fair chance be given to the scheme as it stood. He firmly believed that meticulous interference of Parliament with the details of the Indian Government would be relaxed.

Improvement of Education
in India.

Lord Greve urged the importance of the improvement of education in India in order to secure adequately representative electorate.

Woman's Suffrage.

Referring to woman's suffrage, he paid tribute to the heroic patience of wives and mothers of Indian soldiers. (Cheers). With regard to Home administration, he deprecated suggestions for Indianisation of India Office. He paid tribute to Mr. Montagu's zeal and earnestness. Lord Greve duly admitted that risks were being taken but he was confident that the future would show that the Bill had been for the benefit of India, and for the credit of the Empire. (Cheers)

Lord Syderham's Strong Criticism.

Lord Syderham strongly criticised the Bill and expressed opinion that it would endanger the peace in India.

Dangerous and Most Complicated
Bill.

It was a most dangerous and possibly most complicated Bill ever presented in the Lords. Lord Syderham declared that the Bill was not demanded by the vast mass of Indians but only by a small English-speaking body. The Bill could not work well. They were forcing it on India at the most critical time. It would affect all great public services. No Indian Civil Servant would object to serve under experienced Indian, but none would wish to carry out orders of untrained persons, if he thought they were unlikely to serve the interests of the country. The Bill greatly weakened Supreme Government. Great powers were reserved to Viceroy but he might be unable to use them in the face of strongly hostile legislative assembly. The Bill contained the whole host of illusions. The Report of the Joint Committee conflicted with the real weight of evidence of some of the most important people of India had not been taken. He hoped that the Bill would be so amended as to make it safe.

Introduction of Three Indians into Indian
Government.

Lord Selborne warmly congratulated Lord Sinha on the speech delivered under great personal sorrow. He disclaimed personal responsibility for the Bill. The Responsibility was Government's. All the Joint Committee could do was to produce the best Bill they could consistently with the preamble. There were features in the amended Bill which were very different from what would have been had he been responsible. He would not have introduced Indian Government at all, except that he thought the introduction of three Indians into Indian Government very wise.

Lord Selborne Supports Dyarchy.

Lord Selborne strongly supported dyarchy. He proceeded to pay tribute to Indian Civil Service. He declared that the attacks amongst certain schools of Indians against the Service were disgrace to India. He urged the Civil Service not to idolise efficiency too much. They could not be too efficient in matters of law and order, but in all other spheres of activity, the Government must make mistakes, but so long as blunders were not irreparable, that was the only way Indians could be trained in Self-Government. He was sure that Civil Service would render India and the Empire greater service in the future than in the past.

Indian Attitude Towards Rowlatt Act.

Serious Misgivings in England.

Lord Selborne concluded by warning the Indians that their attitude towards Rowlatt Act had aroused serious misgivings in England, and he advised them to weigh their words before they spoke, and consider their effect far outside India.

Unified Government First, then Dyarchy.

Mr. Macdonnell said that he considered the amended Bill was a great improvement on the original measure especially the creation of the Second Chambers. He hoped that the question of extension of these Provincial Governments would be given attention at review session hence.

Electoral Investigations.

He declared that Electoral investigations had up to present not touched the fringe of Electoral problem. He did not see how the appointment of ministers on such a basis could be proceeded with. The suggested dyarchy

should be postponed and the first step should be Unified Government. He expressed opinion that no real effort had been made to reconcile the interests of Civil Service with the new dispensation. Mr. Macdonnell said, he thought that Royal Commission should have been appointed in this connection. He expressed opinion that the whole matter had been pushed too hastily. He intimated that he would propose amendments with regard to the Unified system of India Council and Government of India. Lord Middleton emphasised that the Bill had received ample consideration. He declared that the Joint Committee regarded the restrictions in the Bill as extremely important. The Bill could not be supplantive without them. The Committee regarded it as a cardinal safeguard for the Government of India. That the consolidated fund controlling services, without which India could not possibly be administered under British Rule, should not, at least, at present come in any way under the purview of the Legislative Assembly, that was absolutely vital to the Bill. These provisions should in no circumstances be reviewed before appointment of ten year commission.

Lord Middleton.

Further Agitation Fatal to Future of India.

Lord Middleton declared that the continuance of the agitation in order to obtain further concessions, would be absolutely fatal to the future of India. He emphasised that the conditions in India to-day made constitutional change very urgent. A remarkable change was occurring in India to-day. He emphatically denied that the Bill had been wing from a reluctant Government by agitation. If there had been no agitation in our work there would have been failure. We had endeavoured to teach the Indians, the value, liberty and right of men to manage their own affairs. If, in due course, a people thus taught, did not demand Self-Government, then there must be something extraordinarily wrong with it.

Lord Weston.

Lord Weston declared that agitation in India was only evidence of something deeper. The spirit of Nationalism bred in the soil, and nurtured by our methods and our example lay below the whole political movement in India to-day, that the spirit was spreading rapidly through all classes. The majority of intelligent Princes of India deeply sympathised with this, and as education spread and the standard of comfort increased, the rural masses would be more and more interested in the movement.

Spread of Nationalism.

This spread of Nationalism made it impossible for those governing India to carry on without a declaration of British Policy in India, and search for constitution had been undertaken very largely owing to this.

Tying Ties of Civil Service.

Lord Weston said he knew that Civil Service viewed tying ties with which they might be faced, with great mingling and regret and considerable resentment, but the general result was a decision to live up to their high traditions by doing their level best to make new order a success. India wanted, almost before anything else, strong, just and competent Government and it would be the duty of Parliament and its officers in India to see to it that that Government secured those most deeply interested in India. He thought this scheme would not diminish, but would in time strengthen our Government in India by making the people a party to it.

Remedy the Present Unsettledness in India.

The Viceroy and those responsible under him for administration of India urged their Lordships firstly to remedy the present unsettledness in India and secondly to adopt a policy along the lines of which they are shaping their course. They did not believe that in trusting people with actual share of the work and responsibility, they would bring up-lander elements of Indian Society into genuine parliamentary experience and thus foster real, and wise spirit of national self-esteem which would in time surmount religious difficulties, tyranny of caste and all other evils which made administration of India difficult. They believed that the Bill was honest and straightforward and a beginning in the right direction.

Lord Curzon.

Lord Curzon paid high tribute to Lord Sinha and also Lord Weston, worthy representative of the great Civil Service and fit champion of the cause of the Government of India. He emphasised the spirit in which the Bill had been approached, extraordinary absence of bitterness and patriotic desire to do what was right for the country. He emphatically denied that the scheme was too hurried.

Real Success of Bill due to Joint Committee.

He declared that real success of the Bill was mainly due to the Joint Committee which made in many respects almost a new scheme incomparably better than the original, without in any way whittling down the main features of the Bill.

Doubt with Regard to Dyarchy.

Lord Curzon expressed great doubt with regard to dyarchy, but said that the Joint Committee had removed some of its greatest dangers. Approving the Joint Committee's amendments in detail.

Concession with Regard to Fiscal Policy.

Lord Curzon declared that importance of concession with regard to Fiscal Policy could not be exaggerated and would have great effect on the growth of self-governing institutions in India.

Necessity of Getting Best Men as Provincial
Governors.

He emphasised the necessity of getting best men as provincial Governors. He appealed to Civil Servants to carry on the work which was more than ever required in the transition period especially in imputing those under new system with old ideas. He did not believe that Indians would desire to kick down the ladder by which they had risen. He thought they would rather be included to show great and deserved difference to those from whose teaching they had so much to gain. Indians had a great gift. They made good journalists, lawyers and speakers. They were wonderfully industrious and faithful in the discharge of their departmental duties. The World was now waiting to see whether they would be fearless upright and capable administrators and legislatures. The great chance lay in their hands. They had climbed into

highest state of authority. As a genuine friend of India, Lord Curzon appealed to them to remember that the eyes of the world were upon them and it rested with them to justify opportunities now presented to them.

Lord Curzon's Advice to Indian Press.

Lord Curzon urged the Indian edited press to adopt higher, fairer and more judicial tone, to remember their responsibility that they could not discharge it without friendly co-operation of Britons and to endeavour to make this a success. Lord Curzon expressed opinion that India would not be so well governed under the scheme, but it was much more important that people should govern themselves. Lord Curzon concluded by emphasising that responsibility of parliament for the welfare of India must remain. He hoped that Parliament would in future watch with unceasing interest the boldest experiment in the history of the British Empire. (Cheers.)

Death of a Pilot.

LONDON, December 13.

The Pilot in Caterham Crash has died.

British Trade with India.

LONDON, December 14.

The report of the Trade Commissioner on British trade with India is prominently published in newspapers which draw especial attention to his remarks in regard to Japanese and American competition.

India Office Public Works Department
Secretary.

LONDON, December 15.

Mr. William Stantall has been appointed Secretary of Public Works Department of the India Office.

Dinner at Savoy Hotel.

LONDON, December 15.

Mr. Montagu will to-night give dinner at Savoy Hotel to Sir F. W. Holderness on his retirement at the end of the year. The guests will include Lord Curzon, Lord Morley, Lord George Hamilton, Chamberlain and members of the Indian Council.

Russia

Bolshevism in Asia.

Activities of Afghan Delegation.

LONDON, December 12.

PARIS.—According to the Ukrainian Bureau, the Afghan delegation to Lenin has left Moscow for home. The delegates expressed their satisfaction at the visit and said that Bolshevism would shortly spread to Afghanistan, in order to destroy British influence. They hoped to see the Amir's Government transformed into a Republic under the protection of the Russian Soviet. Lenin saw the delegation off at the station.

Bolshevik Horrors.

Soviet's Ruthlessness.

LONDON, December 13.

ARCHANGEL.—A message from Kotelik states that when the Bolsheviks for the second time occupied Voronezh, they massacred whole families, executed all priests, hanged Archbishop Tikhon and closed the churches. A circular by Tikhon, denouncing bolshevism, which was recently published in London, evoked a Bolshevik wireless declaring that the circular was issued a year ago and Tikhon had since recanted and recognised the Soviet.

Polish Prime Minister Paderewski

Resigns.

LONDON, December 15.

Paderewski has finally resigned the Premiership of Poland. Mr. Skulski Ex-Mayor of Lodz and a strong Anti-German has formed the new ministry.

France

French Minister of Reconstruction

Leaves for London.

LONDON, December 12.

PARIS.—The Havas agency states that the French Minister of Reconstruction left Paris for London on Thursday afternoon having been called across the Channel by M. Clemenceau.

Destruction By Fire.

LONDON, December 15.

PARIS.—Fire has destroyed a large part of Chateau of Compiègne including the Emperor's room and the Council Chamber. The damage is estimated at two million francs. The cause of outbreak is unknown.

America

America and Peace Treaty.

Ratification Subject to Reservations.

LONDON, December 13.

NEW YORK.—Democrat, Mrs. Hitchcock, in the course of speech, pleaded ratification of the Peace Treaty subject to reservations which he now deemed essential. First, that domestic affairs of the United States should never be subjected to the jurisdiction of the League. Second, that the Monroe doctrine be retained intact. Third, that in dispute with the nation, which having self-governing dominions, all the latter's vote be disqualified. Fourth, that the Powers of the Congress to declare war shall remain unimpaired. Fifth, that the League shall not control the American Army and Navy. Sixth, that in the event of wishing to withdraw, the United States shall be the sole judge whether she has performed her obligation.

లోకమాన్య తిలకు: సంఘసంస్కరణము

తిలకు గారు: పరంజీ గారు

విమర్శకులకు లోకమాన్య ప్రత్యుత్తరము

(నిన్నటి రోజు)

పరంజీ గారి జాతీయతానుకూలములగు నభిప్రాయములు లేకపోవుటచే, సంఘ సంస్కరణమునకు జాతీయవాదుల ప్రాతినిధ్య స్వభావము గుర్తింపబడునట్లు ప్రాతినిధ్యవాదుల భవనిర్మాణము చేయవలెనని నిజముగా జాతీయవాది అభిప్రాయము. ప్రాచీనపద్ధతులను సంపూర్ణముగా నిరసించు సంస్కరణ మార్గికి దురదృష్టవశాత్తూ అందుచే జాతీయ సంస్కరణమును బూర్వము జాతీయభిమానమును మెరపించి పరిశుభ ప్రయత్నించును. అట్టిభావమే విధానము రాజకీయజీవనమున గూడ గాననగును. జాతీయవాది దృక్పథము వేరు. తక్కిన ప్రతిష్ఠాపనములను అంగ ప్రతిష్ఠాపనములగా తేలికగా తాత్కాలికంగా తీసుకొనవలెను. సాంఘిక రాజ్యాంగ సంస్కరణముల పేరున మన జాతీయతను గోల్పోవ వలె దురదృష్టవశాత్తూ మనచేతను గొంత స్థానముకల్పించుచున్న వ్యక్తులందరూ. పరంజీ గారి వంటి వారు ప్రార్థనలయందు కూడ విశేషపద్ధతుల నవలంబించి కృత్రిమ దేవతలను చేర్చుచు జాతీయవాదుల ప్రాతిపదికలలో మంచి వానికంటే కల్పించునని సంస్కరించి, ఉన్నతి నెందరలెనని అభిప్రాయపడుచు. ఈ విషయమును పరంజీ గారు గ్రహించిన యెడల వారు సాంఘిక భావములను ఖండింతురు. వివాద, గణపతి ఉత్సవములు జాతీయతను వృద్ధిచేయుటకై యుద్దేశించబడివి. ఇవి చాందసమును వృద్ధిచేయునని నేను విశ్వసించను. కాని, విజాతీయమైన పుత్రులగు పరంజీ గారు వంటివారు సద్భావముతో జేయుచు నీరక్షయ్యులను గుర్తింపబడునట్లు. విరంతునివాస సమస్య ప్రబలముగా నున్నచో సంఘ సంస్కారము లోకరాచార్యులలో రాజకీయ రమ్యుని నులహానిచ్చి యుంటిని. ఈ దురాచారము బ్రాహ్మణ్యము, వానిననుకరించువారిలోను మాత్రమేయున్నది. కాస్త్రాగ్రములగు విరంతువాసములను గావించి, తన్ములమున పూర్వాచారవరాయణులను కూడ నంతృప్తిపరచుచు నని జాతీయవాదులు. నేనెవమయమున నాందోళనము చేసెదనంటిని నిన్ను జాతీయధర్మమున పరంజీ గారి చిహ్నమునండియు కృషియుచు యుంటిని. ఈసంగతి పునానగరమున నెల్లరికి తెలియును. వేదోక్త పరాయణులు బ్రాహ్మణ్యములలో వేదోక్త కర్మలను జరుపక పోయినచో వారి ఈ నామము తీసివేయవలెనని యను ప్రశ్నను తీర్చుకొని యున్నది. తీసివేయ వలయుననినచో, కృత్రిమ ప్రాతినిధ్య మనుగంటును. ప్రతిసంఘమున తన యిష్టమున్నచో వేదోక్త కర్మల ననుసరించవచ్చును. కాని పూర్వపురాణాల్ని ప్రాతః ఈ నామముల తొలగించవలెనను నాభిప్రాయము. బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారికియు నేరుగాన దేవస్థానము ఈ నామము లన్నిటిని నశింపజేయురా? భజనవాది విషయములలో నేను సంపూర్ణ సంస్కరణమును గోరుచున్నానని యెల్లరికి తెలియును. కాని ఈ విషయమున నేను ఉపన్యాయ వ్యాసమునకు బూతుకొనను. ఏలనన, ప్రభావశాసనాల్ని యనుసరింప వీని నాపివేయుట భగ్యము.

పరంజీ గారికి నశింపజేయవలెననియున్న ప్రాచీనములను, వైదిక యోగములగున్నయు, టీకావేయవలెననియు నేను నెల్లరించిన అభిప్రాయములను పరంజీ గారు ఖండించిరి. రిఫార్మరుల ప్రతిలో అగ్రగణ్యులగునాడ నాకంటే తీవ్రముగా వ్రాసియుండిరి. కాని నాపత్రికలలో అప్రతికంపించుటలేదు. నేనెవరైనా టీకావేయని లాభమును గ్రహించింది. కాని ప్రభుత్వమున ప్రజా ప్రాతినిధ్యము నున్నప్పుడు పద్ధతిని అధికారమున వ్యాపించుట భగ్యము కాదని నాభావము. పరంజీ గారికి వారాపత్రికా వాదములగున్న విరంతువాదాన్ని అనున్నట్లు తోచుచున్నది. నేను తీవ్రముగా భావము ప్రయోగించెదనని వారయచున్నారు. కాని అంగ్లో ఇండియనుల మన మితివాద జాతీయవాద నాయకులవై నెన్ని సార్లును తీవ్రభావము ప్రయోగించలేదు. గోఖలే, దాదాభాయి నరసేములను వారుకూడ యాభావమును వినినవారే. పరంజీ గారు అనియతమై అంగ్లో ఇండియనులను తవ్వబట్టలేదేమి? నా

మిత్రులగు అగ్రగణ్యులగు నాడ తీవ్రభావము వాడెడి వారు. నేను మహారాష్ట్రములో నెల్ల ఎత్తుకొనిందకు పాత్రుడనైతిని. కావున పరంజీ గారు నేను యితరులకు తీవ్రముగా ఖండించితిని విచారించవలెను. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును, వేదములను యెరిగితిని నన్ను పరంజీ గారు నిందించుచున్నారు. ప్రాతినిధ్యముయొక్క విలువ నోయిలో నుండునని, సంఘ ప్రాతినిధ్యములో నుండదు. పరంజీ గారివంటి వారియందు భగ్నాభిప్రాయము గలిగియుండుటకు కారణము తమ పక్షమును వృద్ధిచేయువలె నను అభిప్రాయముగాని, అనుభవమునందలి సాదాభూతి కాదు. వేదములను నా ప్రాతినిధ్యము సాంఘిక మతాదివిషయములపై ఆధారపడి యుండలేదు. హిందూవారసత్వమును అది భంగపరచుననియే కారణము. మితివాదుల అసభ్యవాదమున కొక ఉదాహరణము నిచ్చెదను. బొంబాయి లెరుగు సంఘమును నన్ను తమప్రతినిధిగ నెన్నుకొనవలెనని కావ్యక ప్రతినిధిని నని చెప్పుకొనలేదు. ప్రభుత్వమువారిచే నియోజితుడైన జోషి గారికి బదులీ సంఘమును నెన్నుకొనినది. జోషి గారు సర్వోన్నత ఆఫ్ ఇండియా సానైటీ సభ్యులు. ఈ సంఘము రాజకీయోద్యమ వ్యాపకము స్థాపితమైతి. కాని యిప్పుడది అపని మునినది. స్వరాజ్యమునకొక కొండకు సభ్యులగుండి నెడలగొట్టుబడిరి. సంఘ సేవకు నిర్వికలమైన అసంఖ్యముల సాక్ష్యము నియతమున నుండి సిద్ధముగా ప్రభుత్వము గాత్రాగిరి ప్రశ్నించుచు, కాత్రాగిరా విషయము సరికాదు చెప్పవలసివచ్చినది.

నేనిదివరకే చాల చెప్పియున్నాను. మేము నాయకులమని చెప్పుకొనము. మాకొక ఆదర్శము కలదు. అది వ్యాయ నమృత మైతి. మాభావములు ప్రజలలో వ్యాపించుటకు ప్రయత్నించుము. అధిక సంఖ్యయు మాపక్షమునకు వచ్చినచో, ప్రజాస్వామ్యము ప్రబలముగనున్న యీ దినములలో దానిని సూక్ష్మ తిలకింప నవసరములేదు. కృత్రిమముల ప్రస్తుతము అభిప్రాయ భేదము యుండవచ్చును. కాని యెల్లరును తమ అభిప్రాయములను వ్యాపింపజేసికొనుటకు సమానావకాశముగలవని గ్రహించవలెను. ప్రజాసేవానాత్రమును పరంజీ గారు గుర్తించినట్లు వారి లేఖలకు తెలియుటలేదు.

భిల్లవార్త వర్ధంతులు

కాగుపాడు

చక్రవర్తి గారి యుజ్జ్వలము 12 వ తేదీన జరుపబడినది. సాక్షాత్తులకు ముగ్ధులకు అమృత రామాయము చాచుగారి అగ్రాధికారమునకు సభజరిగెను. ముగ్ధులకు జగద్యుగాను నున్నవారు ఉపన్యసింపిరి. ఫలాహారములను పంచివెట్టిరి. గవర్నమెంటు వారు చేసిన యథాకారములకు తమకు గలిగిన రాజభక్తిని నెల్లరించుచు కరతాళధ్వజలతో సభకు ముగించిరి.

పోలంగి

ఏలూరులేని పోలంగి బోర్డుమెంటరీ పాఠశాలలో ఈ నెల 12-వ తేదీన "దర్బారు వే" వార్షిక మహోత్సవము ఏలూరు గవర్నమెంటు బోధనాధ్యక్షుల పాఠశాల మొదటి సహాయోపాధ్యాయులు ఆంగర సత్యనారాయణరావు బి. ఎ. యల్. టి గారి ఆధ్వర్యము క్రింద జరిగినదనియు జరుపబడినది. రాజనందకుల పటములు ముగళవాద్యములతోను ప్రభుత్వ కీర్తనలతోను ఊరేగింపు జెను. తరువాత "కానానేషన్" ను గురించి చిట్టి నారాయణమూర్తిగారు కంచన నాగభూషణ నాయకుగారు మొదలగువారు ఉపన్యసింపిరి. విద్యార్థులచే ముగ్ధుల నాయకుల క్రమంబున జెను. సభ్యుల కల్లంతు ఫలాహారము లానంగబడినది. ప్రధానోపాధ్యాయులు కాజుప్రెసిడెంట్ కాకునుగారు సభ్యుల సభాసభకు చదివిరి. ప్రెసిడెంటు గారు బ్రిటిష్ రాజ్యమునకుని లాభములను సుష్టికరింపిరి.

శ్రీ వీరేశలింగవెనమాజము, కుముదవల్లి.
సంఘ సంస్కారసారాంశము మహాకవి కృతమునని ప్రసిద్ధిచెంది క్రితములైన క్రిమీక కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులవారియందు మాకుం గల గౌరవభక్తిని వ్యాపకములగుటచే క్రిమీకా ఛాయాపట దర్శనము. ఈ నెల 28 వ తేదీ ఆదివారమునందు రి గంటలకు ఈ సమాజముయొక్క యిరువది రెండవ వార్షికోత్సవము జరిగినది. పగలు రి గంటలకు కవి కృతమున జరిగినది. క్రిమీక చిలకయ్య రి లక్ష్మీ సరిసంహము పంతులువారి యాజమాన్యమున రెండు సభలును జరుపబడును. ఎల్లరు విచ్చేసు (సార్థి కు. ష. భూ. బా. రా. బా. అభ్యుత్తుకు; భూ. రామచంద్రరాజు, కార్యదర్శి.

సార్థక నాయకు! సంతానముంజరి పరిక్షింతుకు!
ఇర కాలమునుండి విడువక వేసించుచుండు ఋతుకాల (మటుమెప్పి) తప్పక మదిరి సంతానయోగ్యత కలుగును. తెల్లబట, రక్తమును, వానాదిభద్రదర్ (సాక్షిగముల గురుకుటుకు ఇంతకు సిద్ధాంతము మరలనము. గర్భావయము చెరుటలనను, ఋతుసంబంధములకు వ్యాధులచే నైనను, సంతానవృద్ధిగాని, గోద్రావితముగాని, అజీర్ణము, రక్తజీర్ణము పట్టిపోయి, రుగ్మోష్ణ, నిస్త్రాణమున్నుకు బాధలగాని అనుభవించుచుండి ప్రాణము వినుగునెందియున్న యువతీయులుకు ఈ "సంతానముంజరి" అమృతకుల్యమై అన్ని విధములను తానూ కలుగజేయుటచే చెప్పబడు సాహసించెదము. దీని అమృతసిద్ధిచేయగుములు వ్రాతలనికావు. దీని ఖరీదు 21 మోతాయులు రి ముగ్ధులకు అవును. ముగ్ధ ఇంకనీక యావధములు వారకు. కలయువారు ఇట్లు ముగ్ధులకు వ్రాయును.
మెన్మెన్. బి. యస్. రావుబ్రహ్మ.
గోలు మెదలివైకల్య, ఆయుర్వేదాధికారులు.
బరంపురం, గంజాంజిల్లా, ఇండియా.

దీనపోషక శతకము.
ఇది సర్వజనవలనయమై భక్తిభావముల బోధించును. 1 అణా.

విజయవిలాస నాటకము.
ఇది రేమకూర వేంకటకవి కావ్యములలోని రసవంతములకు పద్యములతో వ్రాయబడినది. అమృతగాములతో ప్రసక్తియగుటకు కొరబడినది. 10 అణాలు.

భర్తృహరి ప్రబోధము.
ఈ నాటకమునందు కన్యాశుల్క వరకులగు నిరసనము స్వతుంతరము గృహస్థవిధులు సుసారవిచేదములు గురునదు కడకము జ్యోతిషుని దుర్మతిగా వాద్యకవిచారము భగవత్సేవాదిధానము వారకాంతలచర్యలు పరిత్రాతాధర్మములు నిర్వేదము యున్నవి విషయములు గలవు. 12 అణాలు.

భక్తజన మనోరంజనము.
క్రిష్ణకల్కి రచన- సంఘ సంస్కారములకు, నాటక సామాజ్యములకు, తదితరులకు ననుకూలముగా నుండునటులు వ్రాయబడి భగ్యసాధనయందు దివికలకు ప్రకటింపబడినది. 4 అణాలు.
వైశాల్యపుస్తకము లొక్కసారి తెల్పించుకొనినచో పోస్తేదినము 1-8-0 మాత్రమే. పుస్తకభాండాగారములకు దూరమయితే వంపబడును.

దాసరి లక్ష్మణస్వామి.
పితాపుత్రులు, గోదామణి.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుటకు పొందుకు స్వాస్థ్య భావకమైన కొన్ని విషయలు అనుసరించుటకునే కలంతు నున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుటకు కీర్తనసాధ్యమును కృతగాత్రమును, అయ్యుర్యుద్ధిని ఇచ్చుచును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయుండును. పోస్టుచార్జిము నీ యే భరింప వలెకము. తెలుగులో వ్రాయబడినది. (219)
వైద్యశాస్త్ర ముచేతకర్ గోవిందజీ, అతంకనిగ్రహ వేదములయందు, 157, బాద్మి, మద్రాసు.

CYCLE TYRES & TUBES.
British made Twinship, non-slip tread, guaranteed wired on covers 28x1 1/2 Rr. 4 each. Tubes Rr. 2-8-0 each. Price list on application for Cycle Accessories. Tyres and Tubes of all makers.
D. P. ROW & CO.,
Harris Road, Mount Road, P. O. Madras.

Printed and Published by S. S. Srinivasan, at the Madras Printers Press, 7, Chambu Chett Street, Madras